

B & W-nota

Portefeuille R.P. Grondel
Auteur Hans Davelaar
Telefoon 5115737
E-mail: hdavelaar@haarlem.nl
MO/Cultuur Reg.nr. 2006/156
Bijlagen A/B
B & W-vergadering van 14 maart 2006

Onderwerp

5 projecten toegepaste kunst

Bestuurlijke context

De basis voor de beoordeling van de projecten vormt de regeling op de Toegepaste Monumentale Kunst. De plannen en aanvragen beantwoorden aan de criteria van de regeling TMK.

Conform de werkwijze vanuit vastgestelde Toekomstvisie TMK (MO/Cultuur 2005/444) zijn de aanvragen beoordeeld door een vertegenwoordiging vanuit de projectkunstenaars en de commissie TMK.

Geadviseerd wordt de benodigde gelden uit het fonds TMK ter beschikking te stellen voor het realiseren van 5 projecten toegepaste kunst. Voor een nadere onderbouwing van de projecten wordt verwezen naar de documentatie in de bijlagen.

Het Fonds TMK biedt voldoende ruimte de kosten van de 4 projecten (€ 72.660,=) te kunnen dekken. Hierbij is rekening gehouden met de bezuinigingstaakstelling op het jaarlijks budget van de TMK ad € 55.000,=

B&W-besluit:

1. Het College besluit accoord te gaan in totaal € 72.660,= uit het Fonds TMK aan te wenden voor het realiseren van 4 projecten toegepaste kunst.
2. Financiële paragraaf: de kosten van het besluit bedragen € 72.660,= Het besluit wordt gedekt uit programma 04.07.04 product 04 Beeldende kunst. Begroting 2006 ad. €83.000.-
3. Communicatie paragraaf: De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit.
4. De commissie Samenleving ontvangt het besluit van het college ter informatie.

Project 1:

Keramische verbijzondering gevel bij renovatie van stadsschouwburg

Initiatief: stichting Stadsschouwburg in overleg met de architect

Gevraagde bijdrage: € 35.031,-

De aanvraag betreft een keramische verbijzondering van het gevelontwerp bij de renovatie van stadsschouwburg in de vorm van buiten betegeling door de kunstenares Babs Haenen.

De monumentale gevels van de bestaande stadsschouwburg zijn rijkelijk geornamenteerd met keramiek. Deels met stroken verschillende typen reliëftegels, deels met keramische objecten.

In relatie met de oude gevel spelen keramische tegels en ornamenten een soortgelijke rol in het ontwerp en de kwaliteit van de nieuwe toneeltoren van een verfijning en extra gelaagdheid waarmee de gevel dichterbij steeds meer detail krijgt. Hoewel in sterke relatie met de oude gevelkeramiek zal het nieuwe gevelkeramiek geen kopie worden van het bestaande, maar wel een gelijkwaardige, zij het meer hedendaagse rol spelen. Het keramiek wordt ogenschijnlijk 'random' verticale stroken in de gevel toegepast. De verticaal in elkaar overlopende kleuren van de keramische tegels verbinden de 'zwarte' baksteen onderzijde van de gevel met de 'lichte' glazen bovenzijde. Naast het verloop in kleur zal in het keramiek een extra glazuureffect worden gebruikt om het keramiek meer kleurdiepte te geven in plaats van een egale glans. De kleuren van het keramiek en de afwerking worden in overleg tussen de architect en de kunstenaar bepaald. De bijzondere tegels en ornamenten worden specifiek door de kunstenares Babs Haenen voor de stadsschouwburg ontworpen. Zij geniet nationale en internationale bekendheid. Zo ontwierp zij bijvoorbeeld in de raadzaal van het historische stadhuis in Dordrecht een kunstwerk in de vorm van vijf grote geplooiden platen van porselein, een landschap verbeeldend, waarin de tekst van Artikel 1 van de Grondwet op een beeldende manier is uitgedrukt. Haenen ontwierp dit kunstwerk samen met architect Erick van Egeraat. De Koninklijke Tichelaar vervaardigt het keramiek. In totaal gaat het, afgezien van de restauratie van het bestaande keramiek, om circa 500 m² keramiek voor de nieuwe gevels van de toneeltoren. Het budget wat hiervoor beschikbaar is ligt rond de € 150.000,-. Gevraagd bedrag: € 35.031,- in de totale productie- kosten en honorarium Babs Haenen.

De TMK kan zich goed vinden in de speciale wijze van toepassen van keramiek bij de nieuwe toneeltoren alsmede de keuze van de kunstenares van Babs Haenen voor dit project. De sterke relatie van meer hedendaagse met de oude gevelkeramiek spreekt de commissie zeer aan. Het feit dat de Koninklijke Tichelaar de tegels zal vervaardigen biedt garantie dat het keramiek van een duurzame en goede kwaliteit zal zijn. De commissie adviseert akkoord te gaan met een bijdrage van maximaal € 35.031,- (incl. BTW) in de kosten van het toepassen van keramiek in de gevel bij de renovatie van de stadsschouwburg.

Project 2:

Damiaatjes in keramiek en prints met getekend water

Initiatief: stichting Beeldverhaal Nederland

Gevraagde bijdrage: € 8000,- incl. BTW

In het kader van de stripdagen 2006 heeft de stichting Beeldverhaal Nederland (SBN) twee projecten ingediend die een plek moeten krijgen in de openbare ruimte. Project 1 heeft een inhoudelijke relatie met de tentoonstelling "Gebakken strip" die in het kader van de Stripedagen 2006 zal plaatsvinden bij Keramikos, één van de laatste grote ambachtelijke (keramiek) bedrijven in onze stad. Het project betreft het realiseren van een tegelplateau (1,5 bij 3 meter) waarop de Haarlemse stripmaker Gerrie Hondius met klassiek Delftsblauw pigment een verhaal tekent over de Damiaatjes. De SBN stelt voor dit

tegelpateau te plaatsen in de nieuwe Appelaar parkeergarage aan de Damstraat.

Gevraagd bedrag voor dit project: € 3000,= (incl. BTW) in de kosten van het laten tekenen en laten aanbrengen van het tegelpateau. De firma Keramikos zal de kosten voor het vervaardigen van de keramiektiegels voor

haar rekening zal nemen.

Het 2^{de} project omvat niet alleen een unieke tentoonstelling, maar biedt tevens een zinvolle en mooie bestemming voor de tien roestvrijstalen frames die zijn gemaakt voor het fotoproject van Fjodor Buis aan de Oude Groenmarkt. In het kader van de stripdagen wil de SBN de 10 frames voorzien van tweezijdige prints met als thema “Getekend water” van striptekenaars die zich nadrukkelijk bezighouden met water. De SBN stelt voor de frames gedurende het toeristenseizoen, van half mei tot half september, een plek aan het water te geven op de kade langs het Spaarne tegenover de Turfmarkt.

Gevraagd bedrag: € 5.000,= (incl. BTW) voor het vervaardigen van de prints en het plaatsen van de frames.

De TMK kan zich goed vinden in beide projecten van de SBN.

Het aanbrengen van een groot tegelpateau in, bij voorkeur in de Appelaar parkeergarage, heeft haar instemming. De parkeergarage kan worden verfraaid met een specifiek en toepasselijk Haarlems kunstwerk ‘onder de echte Damiaatjes’

Het toepassen van de frames voor de tentoonstelling “Getekend water” wordt door de TMK onderschreven. De frames zijn in eigendom van de gemeente maar liggen inmiddels in depot opgeslagen. De door de SBN aangegeven locatie aan het Spaarne verstoort geen historisch stadsgezicht maar voegt een esthetisch element toe (ook voor de plezierjachten in het Spaarne) aan deze verkeersdrukke route naar het centrum.

Opmerking: voor beide projecten geldt dat overleg nodig is met andere sectoren over de haalbaarheid van plaatsing van de frames en het tegelpateau. De afdeling Cultuur zal hiertoe het initiatief nemen.

Project 3:

Initiatief: 5 Haarlemse kunstenaars in samenwerking met projectkunstenaar & Patronaat

Gevraagde bijdrage: maximaal € 25.000,- incl.BTW

Vijf Haarlemse kunstenaars en voormalig gebruikers van de ateliers in oude Patronaat hebben gezamenlijk een plan ingediend om het nieuwe Patronaat te voorzien van mooie kunstwerken die het nieuwe poppodium niet alleen verfraaien, maar het tevens voorzien “van sporen van een kunstzinnig verleden”. Margreet Bouman, Ronald Ruseler, Peter Stufkens, Luuk Wilmering en Rogier Polman hebben allen op hun eigen wijze kunsttoepassingen ontworpen die een plaats moeten krijgen op de verschillende plekken in het gebouw.

De TMK kan zich prima vinden in de vijf kunsttoepassingen.

Het project is vanaf de ideefase begeleid en verder mee ontwikkeld door een projectkunstenaar en een TMK lid. Het Patronaat toont zich erg enthousiast over de plannen en heeft haar medewerking toegezegd. De plannen worden nog voorgelegd aan de architect en aan de Brandweer in verband met de brandveiligheid. Vier van de vijf kunsttoepassingen zijn grotendeels klaar. De kunsttoepassing van Peter Stufkens, een grote tekening op de binnenkant van een rolluik constructie, vereist een nader onderzoek naar de artistieke, technische én financiële haalbaarheid.

Daarom wordt voorgesteld om voor de 5 kunsttoepassingen in totaal maximaal € 25.000,= incl. BTW ter beschikking te stellen.

Project 4:

Kunst binnentuin ABC

Initiatief: **architectuurcentrum ABC**

Gevraagde bijdrage: € 10.000,- incl. BTW

Aanvraag ABC voor het aankopen van en kunstwerk van Andrew March voor de binnentuin van het ABC architectuurcentrum. Andrew March is onder meer bekend als ontwerper van de balie in de Vishal en de ontwerper van de 'trucks' (skateboardattribuut) bij de skate/speelvoorziening in het Zaanenbos.

Hoewel de TMK in principe positief staat ten opzichte van de aanvraag is de commissie van mening dat het ABC medefinanciers zou moeten vinden voor de aanschaf van het kunstwerk van Andrew March. Mocht het ABC hierin slagen dan kan de aanvraag opnieuw worden beoordeeld.

Project 5:

Muurschildering school

Initiatief: **Art in Business**

Gevraagde bijdrage: € 4629,- incl. BTW

In de zomer van 2005 is op initiatief van 2 beeldend kunstenaars, werkzaam onder de naam "Art in Business, een idee ontwikkeld om de buitenmuur van de J.J. Hamelinkschool in de Slachthuisbuurt te verfraaien met het aanbrengen van een muurschildering. Het – commerciële - idee werd vanuit de wijkraad en de school ondersteund met onder meer als achtergrond het tegen gaan van vandalisme en het bevorderen van de leefbaarheid rond de school. Financiering van het project vanuit de welzijns-subsidiestelpost Buitenkans bleek niet mogelijk en daarom werd bij de TMK een verzoek om subsidie ingediend. De projectkunstenaar Haarlem Oost heeft de aanvraag beoordeeld en haar medewerking toegezegd bij de verdere noodzakelijke ontwikkeling en uitvoering van het plan waaraan ook door de leerlingen van de school een actieve bijdrage werd verleend.

Door een misverstand werd door de projectkunstenaar het groene licht gegeven voor de uitvoering zonder dat hieraan een formeel besluit aan ten grondslag lag. In september jl. heeft de projectkunste - naar het uiteindelijke resultaat, een muurschildering met 80 kindertekeningen met als thema "alle dieren vrij" positief beoordeeld. Inmiddels is bekend geworden dat de school haar onderwijsbestemming met ingang van volgend schooljaar zal verliezen.

Het feit dat de formele procedure niet juist is verlopen kan niet worden toegerekend aan de initiatiefnemers. Daarom wordt voorgesteld hen toch de kosten te vergoeden.

